

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobce: **Ing. L. P.**, bytem X, zastoupen Mgr. Janem Kutějem, advokátem se sídlem Preslova 1269/17, 150 00 Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, PO BOX 9, 110 15 Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9.2. 2010, č.j. 164/2010-160-SPR/3,

t a k t o :

- I.** Žaloba se zamítá.
- II.** Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí ze dne 9. 2. 2010 č.j. 164/2010-160-SPR/3, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy, odboru dopravních přestupků, ze dne 2.12. 2009 č.j. MHMP 993562/2009/Bur. Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. h) a i) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), jejichž skutkovou podstatu měl žalobce naplnit tím, že porušil ustanovení § 4 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Za toto jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 25.000,- Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu 12 měsíců a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

Přípisem ze dne 21.5. 2010 žalovaný informoval soud, že dne 12.5. 2010 byla správnímu orgánu doručena žádost žalobce o obnovu řízení napadeného rozhodnutí a sdělil, že ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1 správního řádu bylo téhož dne zahájeno řízení. Žalovaný navrhl postup dle § 48 odst. 2 písm. f) s.ř.s, neboť z uvedeného důvodu nelze až do pravomocného ukončení řízení o žádosti o obnovu řízení vyhovět výzvě Městského soudu v Praze k předložení spisového materiálu. Za této situace městský soud usnesením ze dne 21. 6. 2010 řízení přerušil.

Žalobce předně namítá, že odvolání žalobce směřovalo proti rozhodnutí ze dne 2. 12. 2009, vydanému ve věci sp. zn. S-MHMP 237935/2009/Bur, nicméně žalovaný rozhodl o rozhodnutí zcela jiné spisové značky č.j. S-MHMP 237915/2009 ze dne 3. 12. 2009. Z toho důvodu považuje rozhodnutí za nesrozumitelné pro vzájemný rozpor mezi výrokem rozhodnutí a odůvodnění rozhodnutí.

Podle žalobce v řízení došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, když správní orgán I. stupně projednal věc a rozhodl o přestupku bez jeho přítomnosti. Žalobce poukazuje na obsah správního spisu, z něhož jasně vyplývá, že se žalobce řádně, včas a z důležitého důvodu omluvil. Řádnou omluvu zaslal doporučenou zásilkou bez odkladu dne 30. 11. 2009, a v omluvě uvedl, že od 1. prosince do 3. prosince 2009 bude na dlouhodobé předem plánované zahraniční cestě s tím, že omluvu doložil přiloženou kopií letenky. Současně doložil, že v době nařízeného ústního jednání byl svým zaměstnavatelem: Českou republikou - Ministerstvem vnitra ČR vyslán na pracovní cestu do zahraničí. Požádal o stanovení nového termínu k projednání přestupku s tím, že mu na osobní účasti při ústním jednání záleží. Žalobce zdůraznil, že neměl možnost dřívější reakce na předvolání k ú.j. nařízenému na 2.12.2009, které mu bylo vhozeno v pátek 27. 11. 2009 do poštovní schránky (z důvodu jeho nepřítomnosti v ČR od 16. do 20.11.2009 o sdělení o uložení zásilky na poštovním úřadě nevěděl), proto řádnou omluvu zaslal doporučeně v nejbližší pracovní den po vhození předvolání do schránky - tj. v pondělí 30.11.2009.

Žalobce tak nesouhlasí se správním orgánem, podle něhož nelze považovat omluvu za náležitou a včasnou. Za nesmyslné považuje žalobce odůvodnění: „pokud jmenovaný upřednostnil plnění pracovních povinností před jednáním u správního orgánu, odvolací orgán věc hodnotí tak, že tento využil svého práva“. K tomu doplnil, že nemohl ovlivnit rozhodnutí jeho zaměstnavatele o jeho vyslání na zahraniční pracovní cestu. Za nelogické považuje i tvrzení správního orgánu, že pokud jmenovaný ve své omluvě sám žádal, aby ústní jednání bylo provedeno v termínu po 20. prosinci 2009, takovéto jednání žalobce je „nutno hodnotit jako účelové, vedené snahou prodlužovat řízení o přestupku a dosáhnout tak skutečného zániku odpovědnosti za přestupek“, když je současně tvrzeno, že odpovědnost za přestupek mohla zaniknout až v březnu 2010 a do tohoto data nemohlo dojít k zániku odpovědnosti za přestupek a zůstávalo tak dostatek času na nařízení a realizaci ústního jednání po 20.12.2009 i na rozhodnutí o přestupku do března 2010.

Podle žalobce správní orgány tímto postupem mu odejmulý právo osobní účasti při ústním jednání, právo vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí, k provedeným důkazům, k tvrzením účastníků a doplnit dokazování. Žalobce dále tvrdí, že v jeho případě byla porušena zásada dvojinstančnosti řízení, což vyvozuje z toho, že ani odvolací správní orgán nenařídil ústní jednání.

Podstatné porušení ustanovení o správním řízení žalobce spatřuje dále v tom, že závěr o spáchání přestupku žalobcem je učiněno na základě míry pravděpodobnosti, čímž porušily správní orgány zásadu in dubio pro reo. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 96/2008-115 ze dne 22. 1. 2009, publikovaného pod č. 1856/2009 Sb. NSS, kde soud zdůraznil, že v přestupkovém řízení správní orgány rozhodují o vině a

trestu ve smyslu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, tudíž řízení o něm je ovládáno stejnými zásadami jako řízení trestní.

Žalobce poukázal na další rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, dle nichž nelze osobu uznat vinnou ze spáchání přestupku pouze na základě „míry pravděpodobnosti“ zjištěného skutkového stavu. V této souvislosti zdůrazňuje, že správními orgány nebylo prokázáno, že by žalobce zapříčinil dopravní nehodu. Znalec uvedl, že „hlavní příčinou vzniku nehody musel být náraz zadního vozidla Škoda Octavia, případně i náhlé neočekávané prudké snížení rychlosti vpředu jedoucího vozidla Ford Fusion, což však je méně pravděpodobné, protože v tomto případě by prudce brzdící vozidlo muselo zanechat na suchém živičném povrchu vozovky zřetelné stopy.“ Žalobce uvádí, že znalec nevylučuje, že by hlavní příčinou nehody mohlo být případně i náhlé neočekávané prudké snížení rychlosti vpředu jedoucího vozidla Ford Fusion, je to dle něj jen méně pravděpodobné. Připomněl, že znalec se nezabýval jinými příčinami (než hlavní příčinou) předmětné dopravní nehody a podle něj nelze okolnosti dopravní nehody směřovat jen na okolnosti spojené s nedostatečným přizpůsobením rychlosti jízdy, neboť bylo jednoznačně prokázáno, že žalobce nepřekročil maximálně povolenou rychlost a jel odpovídající rychlostí, řádně, a to v souvislé koloně vozidel v pravém (pomalejším) pruhu ve směru Mladá Boleslav - Praha.

Za podstatnou otázku žalobce označil, zda je dostatečné hodnocení správního orgánu, že jednání žalobce je „nejblíže k příčinnému vztahu k následku“. Poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle níž je zavinění nutno posuzovat s ohledem na tzv. princip omezené důvěry, podle něhož po účastníkovi silničního provozu nelze spravedlivě požadovat, aby bez dalšího předpokládal možné porušení pravidel tohoto provozu jinými účastníky a aby tomu přizpůsobil své počínání. Podle dosavadní judikatury je viníkem dopravní nehody ten, kdo výrazně porušil povinnosti na své straně a znemožnil tak splnění povinnosti na straně druhé, což jednoznačně není případ žalobce.

Žalobce dále namítá, že nebylo dostatečně doloženo/objasněno, zda je ředitel odboru provozu silničních vozidel Ing. Jan Pokorný oprávněnou úřední osobou, která má příslušné pravomoci k vydání a podpisu žalobou napadeného rozhodnutí. Uvádí také, že mu nebylo umožněno vyjádřit se k osobě Ing. Jana Pokorného, ředitele odboru provozu silničních vozidel, mj. vznést námitku jeho podjatosti v této věci. Doplnil, že pana Ing. Jana Pokorného žalobce osobně zná a má za to, že neměl o jeho případu rozhodovat, resp. podepisovat a vydávat rozhodnutí v jeho věci.

K výpovědi pana M. uvedl, že při jejím hodnocení je třeba nahlížet jako na výpověď osoby, která je sama vystavena potencionálnímu obvinění pro přestupek, a je proto zjevné, že nebude vypovídat objektivně, resp. ve prospěch žalobce. Má tak za to, že neexistuje žádný důkaz o o spáchání přestupku žalobcem

V neposlední řadě žalobce namítá promlčení přestupku, resp. uplynutí prekluzivní lhůty k projednání přestupku (a to nejen s ohledem na nejednotu skutku v trestním řízení a přestupkovém řízení).

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na závěru správního orgánu, že žalobce se řádně a včas neomluvil z nařízeného ústního jednání s tím, že se s uvedenou otázkou ve svém rozhodnutí dostatečně vypořádal. Připomněl, že správní orgán I. stupně v předvolání k ústnímu jednání nařízenému na den 2. 12. 2009 žalobce poučil o následcích neomluvené neúčasti i o tom, že výkon zaměstnání a pracovní aktivity nelze považovat za závažný důvod pro omluvu nepřítomnosti při ústním jednání. Dle názoru žalovaného musel žalobce o své pracovní cestě vědět rozhodně dříve než 30. 11. 2009, kdy dal k poštovní přepravě písemnost se svou omluvou. Ta byla na podatelnu správního orgánu I. stupně doručena právě dne 2. 12. 2009, kdy podle předvolání mělo být v 10:00 hodin zahájeno ústní jednání. Podle žalovaného žalobce se měl omluvit ještě před termínem nařízeného jednání, jestliže již v této době věděl,

že z důvodu překážky na jeho straně se nebude moci jednání zúčastnit. Žalobce byl v předvolání k ústnímu jednání řádně poučen o tom, jakými způsoby lze učinit omluvu. Žalobci nic nebránilo informovat správní orgán např. telefonicky, faxem nebo elektronicky o důvodu, pro který se nemůže dostavit k ústnímu jednání, a toto podání pak písemně potvrdit. Žalovaný zastává názor, že omluvy z důvodu neodkladných služebních záležitostí nemohou mít přednost před úředními záležitostmi

Žalovaný nesouhlasí ani s tím, že v řízení byla porušena zásada dvojinstančnosti. K tomu uvádí, že správní orgán I. stupně rozhodl na základě provedených důkazů, přičemž žalobce se svou neúčastí na ústním jednání, kterou náležitě neomluvil, zbavil svého práva na projednání věci ještě před vydáním rozhodnutí, kde mohl navrhopvat důkazy, podávat další návrhy a vyjadřovat se ke všem okolnostem, které mu byly kladeny za vinu. Proti vydanému rozhodnutí se následně odvolal. Žalovaný reagoval na všechny žalobcovy námitky, přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i spisovou dokumentaci a v souladu s § 50 odst. 4 správního řádu vyhodnotil všechny předložené podklady.

Žalobce namítal, že závěr učiněný v rozhodnutí je založen jen na základě míry pravděpodobnosti, čímž mělo dojít k porušení zásady *in dubio pro reo*, neboť znalec nevyloučil, že by hlavní příčinou nehody mohlo být případně i náhlé neočekávané prudké snížení rychlosti vpředu jedoucího vozidla Ford Fusion. Žalovaný k tomu uvádí, že podle jeho názoru bylo v řízení o přestupku bez jakýchkoliv pochyb prokázáno, že dopravní nehodu způsobil žalobce. Poukázal na posudek znalce Tůmy č.j. 2805-13/09, podle něhož hlavní příčinou nehody musel být náraz zadního vozidla (žalobce) pravou přední částí s určitým překrytím na levou zadní část vpředu jedoucího vozidla Ford Fusion. Ve znaleckém posudku sice není vyloučeno náhlé a neočekávané prudké snížení rychlosti vpředu jedoucího vozidla, na druhou stranu to nebylo ani prokázáno. Poukázal na ustanovení § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu, podle něhož řidič vozidla jedoucí za jiným vozidlem musí ponechat za ním dostatečnou bezpečnostní vzdálenost, aby se mohl vyhnout srážce v případě snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla, které jede před ním. Podle žalovaného je evidentní, že nezachoval dostatečnou vzdálenost a tím míru opatrnosti, a nemůže se tak dovolávat principu omezené důvěry v dopravě.

K námitce, zda je ředitel odboru provozu silničních vozidel Ing. Jan Pokorný oprávněnou úřední osobou, mající příslušné pravomoci k vydání a podpisu žalobou napadeného rozhodnutí a k námitce, že mu nebylo umožněno vyjádřit se k osobě Ing. Jana Pokorného, mj. vznést námitku podjatosti v této věci, žalovaný uvádí, že oprávnění pro jednotlivé úkony ve správním řízení spadajícím do působnosti útvaru, v jehož čele stojí, vyplývá pro ředitele odborů a jejich zástupce z Organizačního řádu Ministerstva dopravy. Jméno ředitele odboru, popř. jména dalších oprávněných osob určených podle věty druhé čl. 15.2 Organizačního řádu Ministerstva dopravy, jsou uvedena v záznamu o určení oprávněné úřední osoby založeném ve spisu. Žalobce byl v rozhodnutí správního orgánu I. stupně poučen o tom, že odvolacím správním orgánem je Ministerstvo dopravy, a mohl ve smyslu § 15 odst. 4 správního řádu u tohoto orgánu požádat o informaci, kdo je v dané věci oprávněnou úřední osobou. Žalovaný zdůraznil, že napadené rozhodnutí podepsal tehdejší ředitel odboru provozu silničních vozidel Ing. Josef Pokorný, nikoli Jan Pokorný, jak opakovaně píše žalobce. Podle žalovaného, vzhledem ke shodě příjmení se žalobce zřejmě snaží vyvolat dojem příbuzenského poměru mezi ním a ředitelem odboru, který podepsal rozhodnutí. Stěží lze ale považovat jeho tvrzení o osobní známosti za pravdivé, když není s to titulovat Ing. Pokorného správním křestním jménem, proto tvrzení žalobce žalovaný posoudil jako ryze účelové.

K uplynutí prekluzivní lhůty k projednání přestupku s ohledem na jednotu skutku v trestním řízení a přestupkovém řízení, žalovaný uvádí, že žalobce ji nijak blíže nerozvádí, proto žalovaný pouze odkazuje na to, co již uvedl v napadeném rozhodnutí.

Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Argumentace žalobce směřuje především proti tomu, že na základě důkazů, které správní orgán použil jako podklad pro své rozhodnutí, nemohl žalobce shledat vinným z předmětného přestupku. Podle žalobce je rozhodnutí vydáno na základě míry pravděpodobnosti, bez ohledu na zásadu v pochybnostech ve prospěch obviněného a princip omezené důvěry.

Nezákonnost rozhodnutí žalobce spatřuje i v porušení procesních práv. Zejména právo být účasten ústního jednání, seznámit se s podklady pro rozhodnutí, navrhnout důkazy a vznášet námitky. Odvolacímu správnímu orgánu vytýká také to, že se nemohl vyjádřit k osobě, která byla pověřena k rozhodování.

K námitkám žalobce soud ze správního spisu zjistil, že dne 16. prosince 2008, kolem 07:50 hodin, v Praze 9, v ulici Novopacké, směrem od ulice Ve Žlábku k ulici Chlumecké, v pravém jízdním pruhu, řídil žalobce vozidlo tov. značky Škoda Octavia, reg. značky 4A9 4001. Policie ČR, která věc odevzdala správnímu orgánu I. stupně, v přípisu uvedla, že žalobce nevěnoval dostatečně pozornost situaci před vozidlem a zezadu narazil do vozidla tov. značky Ford Fusion, reg. značky X, řízeného panem J. M. Po nárazu vybočila obě vozidla ze směru jízdy vpravo, sjela přes krajnici mimo pozemní komunikaci a převrátila se na střechu. Při dopravní nehodě vznikla hmotná škoda převyšující částku 100.000,- Kč a došlo ke zranění žalobce i pana J. M. Zranění pana J. Macháče dosáhlo intenzity ublížení na zdraví.

Dne 16. 12. 2008 byly Policií České republiky v této věci zahájeny úkony trestního řízení pro podezření, že žalobce spáchal trestný čin ublížení na zdraví dle § 224 odst. 1 tehdy účinného trestního zákona č. 140/1961 Sb. Orgány činné v trestním řízení si nechaly vypracovat znalecký posudek z oboru zdravotnictví a znalecký posudek z oboru strojírenství a dopravy. V rámci trestního řízení byly vypracovány úřední záznamy o podaném vysvětlení podle § 158 odst. 5 trestního řádu. K věci se vyjádřil žalobce, svědci nehody pan J. D. a paní L. V. a poškozený pan J.M. Následně policie zjistila, že v jednání žalobce nelze spatřovat podezření ze spáchání trestného činu a ve smyslu § 159a odst. 1 písm. a) trestního řádu a odevzdala věc dne 6. 3. 2009 Magistrátu hl. m. Prahy, odboru dopravních přestupků.

Správní orgán I. stupně zahájil proti žalobci řízení ve věci přestupku podle § 22 odst. 1 písm. h) a písm. i) zákona o přestupcích a předvolal žalobce k ústnímu jednání na den 5. 10. 2009. Žalobce byl v předvolání poučen o povinnosti se dostavit k ústnímu jednání s tím, že byl seznámen s důvody omluvy z nařízeného jednání, které správní orgán považuje za závažné. Předně je zde zdůrazněno, že výkon podnikání, zaměstnání, pracovní aktivity, provozování koníček a jiných zájmů, popřípadě jiné soukromé aktivity nelze považovat za omluvitelný důvod pro nedostavení se k ústnímu jednání. Z tohoto jednání se žalobce včas omluvil, a to elektronicky. Omluvu odůvodnil závažnými pracovními úkoly ze strany zaměstnavatele. Aby předešel případné kolizi mezi požadavky jeho zaměstnavatele a termínem konání ústního jednání uvedl, že ve dnech 8.-9.10, 19.-24.10, 6.-12.11. 6.-11. 12 a 16.-18 12. 2009 bude mimo Českou republiku a nebude mít možnost se zúčastnit jednání. Na další jednání byl žalobce předvolán písemností ze dne 11. 11. 2009, která mu byla dle doručenký doručena vhozením do domovní schránky dne 27. 11. 2009. Jednání správní orgán nařídil na den 2. 12. 2009. Žalobce (ani další účastníci řízení) se k nařízenému ústnímu jednání nedostavili. Vzhledem k tomu, že do doby konání ústního jednání nevěděl správní

orgán o omluvě žalobce, provedl ústní jednání v jeho nepřítomnosti. Při jednání dospěl k závěru, že není zapotřebí doplnit provedené důkazy nebo provést důkazy nové, proto dokazování ukončil.

Téhož dne byla na podatelnu správního orgánu I. stupně doručena písemná omluva žalobce, v níž žalobce uvedl, že se z důvodu zahraniční pracovní cesty nemůže nařízeného ústního jednání zúčastnit a žádal o stanovení nového termínu k projednání přestupku po 20. 12. 2009, kdy se měl vrátit z poslední plánované zahraniční cesty. Jako důkaz připojil kopii letenky. Z obálky je zřejmé, že písemnost zaslal prostřednictvím České pošty s. p. dne 30. 11. 2009.

Správní orgán I. stupně nevyhodnotil žalobcovu omluvu jako náležitou a včasnou a dne 2. 12. 2009 vydal rozhodnutí č.j. MHMP 993562/2009/Bur, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání uvedeného přestupku. Z odůvodnění rozhodnutí je zřejmé, že za stěžejní důkaz vzal správní orgán znalecký posudek č. 2805-13/09, který vypracoval Ing. Pavel Tůma, znalec z oboru silniční doprava, ekonomika, ceny a odhady motorových vozidel. Z jeho závěru zdůraznil, že z technického hlediska je jednoznačné, že hlavní příčinou vzniku nehody musel být náraz zadního vozidla Škoda Octavia pravou přední částí s určitým překrytím na levou zadní část vpředu jedoucího vozidla Ford Fusion. Dále vycházel z obsahu posudku znalce z oboru zdravotnictví a spisové dokumentace Policie ČR, která vyšetřovala nehodu před postoupením věci správnímu orgánu.

Žalobce podal proti rozhodnutí v zákonné lhůtě odvolání, které správní orgán I. stupně předložil žalovanému jako příslušnému odvolacímu správnímu orgánu. V odvolání žalobce namítal marnost uplynutí lhůty k projednání přestupku a nesprávné posouzení omluvy žalobce z nařízeného ústního jednání.

Žalovaný po přezkoumání předložené spisové dokumentace svým rozhodnutím č.j. 164/2010-160- SPR/3 ze dne 9. února 2010, odvolání žalobce zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. K Námitce žalobce ohledně neomluvení z účasti na jednání žalovaný uvedl, že správní orgán na základě první omluvy panu Ing. Liboru Pokornému vyhověl a termín ústního jednání stanovil na den 2. 12. 2009. V této souvislosti připomněl, že žalobce byl poučen o následcích neomluvené neúčasti i o tom, že výkon zaměstnání a pracovní aktivity nelze považovat za závažný důvod pro omluvu nepřítomnosti při ústním jednání. Podle názoru odvolacího orgánu musel žalobce o své služební cestě vědět rozhodně dříve než 30. 11. 2009, kdy dal k poštovní přepravě písemnost se svou druhou omluvou. Ta byla na podatelnu správního orgánu I. stupně doručena dne 2. 12. 2009, kdy mělo být v 10:00 hodin zahájeno ústní jednání. Žalovaný poukázal na ustanovení § 74 zákona o přestupcích, z něhož dovodil, že účast na jednání není povinností, ale právem obviněného. Podle žalovaného omluvu žalobce nelze považovat za náležitou a včasnou. Doplnil, že pokud jmenovaný upřednostnil pracovní povinnosti před jednáním u správního orgánu, využil tak svého práva nebýt přítomen při ústním jednání a vyhodnotil postup správního orgánu za správný. Žalovaný také připustil, že o přípustnosti omluvy by bylo možno uvažovat v případě, že by obviněný tuto omluvu údajně „dlouhodobě plánované zahraniční služební cesty“ zaslal správnímu orgánu I. stupně bez zbytečného odkladu poté, co se o kolizi nařízeného jednání s pracovními povinnostmi dozvěděl. Jednání obviněného, který svou omluvu dal k poštovní přepravě pouze dva dny před nařízeným jednáním, svědčí podle názoru odvolacího orgánu o zjevné snaze protahovat řízení o přestupku tak, aby přestupek nemohl být projednán v zákonem stanovené lhůtě.

K námitce odvolatele, že odpovědnost za přestupek zanikla dne 16. 12. 2009 žalovaný odkázal na ustanovení § 20 odst. 2 zákona o přestupcích s tím, že doba od 16. 12. 2008 do 3. 3. 2009, kdy byla věc postoupena správnímu orgánu se do jednorroční prekluzivní lhůty nezapočítává.

Při jednání soudu žalobce trval na svých argumentech uvedených v žalobě. Nejprve požádal soud, aby ověřil, kdy Česká pošta s.p. doručila omluvu žalobce ze dne 30. 11. 2009, vzhledem k tomu, že tato omluva byla prokazatelně dne 30. 11. 2009 podána na poště. K tomu žalovaný předložil originál správního spisu, kde dle razítka správního orgánu vyplývá, že omluva došla dne 2. 12. 2009.

Dále právní zástupce navrhl, aby byl ve věci vypracován nový znalecký posudek se shodným odůvodněním, které uvedl již v žalobě: Dále požádal soud, aby ověřil, že v době nařízeného ústního jednání byl na zasedání v Bruselu.

Právní zástupce žalobce navrhl, aby bylo rozhodnutí zrušeno nejen pro procesní pochybení správních orgánů, ale i pro vady hmotněprávní. Nezákonnost žalobce spatřuje v tom, že bylo nesprávně uvedeno číslo jednací rozhodnutí, datum vydání napadeného rozhodnutí, dále mu bylo upřeno právo být přítomen při ústním jednání, s tím spojené porušení zásady dvojinstančnosti a právo vyjádřit se k pověřené úřední osobě. Žalobce zopakoval, že posudek znalce jednoznačně nehovoří o pochybení žalobce. Doplnil, že nehoda mohla být způsobena předním jedoucím vozidlem, které mohlo udělat tzv. myšku, anebo mohl dokonce dojít k vybrždění. V této souvislosti poukazuje na princip omezené důvěry.

Nejprve se soud zabýval procesní námitkou žalobce, podle níž měl být zkrácen na svých právech, když mu bylo znemožněno účastnit se ústního jednání. V ustanovení § 73 odst. 2 zákona o přestupcích jsou vymezena některá práva obviněného z přestupku: obviněný z přestupku má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a k důkazům o nich, má právo uplatňovat skutečnosti a navrhopvat důkazy na svou obhajobu, a má právo též podávat návrhy a opravné prostředky. Vedle práv zakotvených v ustanovení § 73 má i další práva, která vyplývají jak ze zákona o přestupcích, tak také ze zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s.ř.“). Přímou ze správního řádu plyne například právo na tlumočníka (§ 16 s. ř.) nebo nahlížet do spisu a činit si z něj výpisy, popř. si nechat správním orgánem pořídit kopie spisu nebo jeho části (§ 38 s. ř.). Dále právo navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy (§ 36 odst. 1 s.ř.), právo vyjádřit v řízení své stanovisko a obdržet informace o řízení (§ 36 odst. 2 s.ř.), právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí (§ 36 odst. 3 s.ř.) a také právo podávat opravné prostředky (§ 81 odst. 1, § 100 odst. 1 nebo například § 175 s.ř.).

Podle § 36 odst. 3 správního řádu jsou účastníci oprávněni navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí. Toto právo vyplývá rovněž z Listiny základních práv a svobod, konkrétně z jejího čl. 38 odst. 2, který mimo jiné stanoví, že každý má právo, aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Například ÚS sp. zn. III. ÚS 58/2000 ve vztahu k právu účastníka vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ve věci k jeho podkladům uvádí: „Zásadám spravedlivého procesu, jak vyplývají z Listiny (čl. 36 odst. 1), je nutno rozumět tak, že ve spojení s obecným procesním předpisem v řízení před správním orgánem musí být dána jeho účastníkovi možnost vyjádřit se nejen k provedeným důkazům a k věci samé, ale také navrhopnout důkazy, jejichž provedení pro prokázání svých tvrzení pokládá za potřebné; tomuto procesnímu právu účastníka odpovídá povinnost správního orgánu nejen o vznesených návrzích rozhodnout, ale také – pokud jim nevyhoví – ve svém rozhodnutí vyložit, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl.“ Ústavní soud doplnil: „Jestliže správní orgán tímto způsobem postupovat nebude, dojde nejen k porušení obecných procesních předpisů, ale rovněž k porušení zásad vyjádřených v čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 LPS. K takové skutečnosti musí soud přezkoumávající napadené správní rozhodnutí přihlédnout a rozhodnutí zrušit.“ Jen pro úplnost soud doplňuje, že je mu známa i judikatura Ústavního soudu (např. jeho nález ze dne 3. 3. 2005 sp.zn. II. ÚS 329/04) či Nejvyššího správního soudu (např. jeho rozsudek ze dne 28. 6. 2005 č.j. 8 As 3/2005-86), která nepochybně dopadá i na správní řízení vedená podle nového správního řádu – zák. č.

500/2004 Sb., podle níž musí být účastník správního řízení ve fázi před vydáním rozhodnutí věci dáno na vědomí, kdy konkrétně bude ukončeno shromažďování podkladů rozhodnutí a tedy dokdy může uplatnit své výhrady a procesní návrhy tak, aby správní rozhodnutí skutečně vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci, neboť účastník správního řízení si sám z logiky věci nemůže učinit právně relevantní úsudek o tomto časovém momentu.

Žalobce byl výslovně poučen o tom, že může navrhnout důkazy a činit jiné návrhy, a to po celou dobu řízení až do vydání meritorního rozhodnutí, dále že má právo ve stejném termínu vyjádřit své stanovisko k věci, že může nahlížet do podkladů rozhodnutí a také že se může vyjádřit k jeho podkladům popř. navrhnout jejich doplnění. Žalobce byl také poučen o tom, že pokud se k ústnímu jednání nedostaví bez náležité omluvy, anebo odmítne účast na jednání, bude o přestupku rozhodnuto i bez jeho přítomnosti. Navíc správní orgán I. stupně výslovně uvedl, které důvody nemožnosti účastnit se jednání lze považovat za omluvitelné. Podle názoru soudu v daném případě šlo dovodit přesný termín, kdy má dojít k ukončení shromažďování podkladů rozhodnutí a dokdy může žalobce uplatnit své výhrady a procesní návrhy. Je třeba připomenout, že správní orgán zpravidla nařizuje ústní jednání, jestliže má dostatek podkladů pro konečné rozhodnutí. Jiná situace nastává tehdy, pokud obviněný z přestupku při jednání předloží nové důkazy či navrhne doplnění dokazování. V té chvíli je na správním orgánu, zda žádosti vyhoví a pokračuje v dokazování, či návrh na jejich provedení zamítne s tím, že je pak povinen své rozhodnutí odůvodnit. V případě, že by si opatřil další podklady pro rozhodnutí, byl by povinen obviněnému oznámit ukončení dokazování a poučit ho znovu ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, tedy dokdy se může vyjádřit k podkladům pro rozhodnutí. Soud je toho názoru, že správní orgán postupoval v souladu s právními předpisy i se shora uvedenou judikaturou Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu.

Jak bylo výše napsáno z obsahu spisového materiálu vyplývá, že žalobci jako obviněnému z přestupku bylo dvakrát sděleno obvinění a dvakrát byl předvolán k ústnímu jednání. K tomu soud uvádí, že předvolání musí být písemné a doručuje se do vlastních rukou s dostatečným, zpravidla nejméně pětidenním předstihem. V předvolání musí být uvedeno, kdo, kdy, kam, v jaké věci a z jakého důvodu se má dostavit a jaké jsou právní následky v případě, že se nedostaví. Všechny tyto požadavky zákona předvolání splňovalo a ostatně ani žalobce v tomto směru žádné připomínky nevznsl. Postup prvostupňového správního orgánu odpovídal i ustanovení § 59 správního řádu, podle něhož správní orgán předvolá osobu, jejíž osobní účast při úkonu v řízení je k provedení úkonu nutná.

Přestože správní orgán zdůraznil, že za omluvitelný důvod nelze považovat pracovní vytíženost (bez ohledu na zaměstnavatele), první omluvě žalobce právě z tohoto důvodu vyhověl. Navíc mu vyhověl i v tom, že termín stanovil s ohledem na naplánované služební cesty žalobce, na něž ho upozornil v omluvě. Jak bylo výše uvedeno na další jednání byl žalobce předvolán písemností ze dne 11. 11. 2009, která mu byla dle doručky doručena vhozením do domovní schránky dne 27. 11. 2009. Jednání správní orgán nařídil na den 2. 12. 2009. V druhém případě žalobce omluvu zaslal prostřednictvím České pošty s. p. dne 30. 11. 2009. Je otázkou, zda zvolil žalobce tuto cestu záměrně s cílem doručit omluvu v den projednání, když předchozí omluvu zaslal prostřednictvím elektronické pošty přímo pověřené úřední osobě, nicméně toto není podstatné. Nepochybně pravý smysl má omluva učiněná ještě před událostí, která má nastat, ale k takové omluvě nejsou vždy objektivně podmínky (náhlé onemocnění, úraz, které brání uvedené omluvě). Proto také ani zákon o přestupcích, ani správní řád nehovoří o omluvě předem, tedy ještě před událostí, která má nastat. Ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích hovoří o „náležité omluvě“ a ustanovení § 59 správního řádu o „bezodkladné omluvě správnímu orgánu s uvedením důvodů“. Z těchto ustanovení proto nelze dovodit, že se účastník řízení musí vždy omluvit předem, a to ještě před očekávanou

událostí. To vždy závisí na okolnostech. Obecně proto náležitou omluvou či bezodkladnou omluvou správnímu orgánu může být i omluva učiněná s určitým odstupem času po události, která měla nastat, jež podle konkrétních okolností splňuje znaky náležité či bezodkladné omluvy správnímu orgánu. (Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009 č.j. 7 As 9/2009-66). Za prokázanou následnou omluvu Nejvyšší správní soud například považoval situaci, kdy stěžovatel v době nařízeného ústního jednání byl upoután na lůžko ve svém bydlišti na adrese, kde dodržoval nařízený klid, a v tomto bydlišti nedisponoval telefonem, faxem ani internetovým připojením, které má pouze ve svém zaměstnání. A to jen za situace, kdy toto tvrzení nebylo ničím vyvráceno. V daném případě tyto okolnosti však nenastaly. Soud je také toho názoru, že v souzené věci nebylo podstatné, kdy omluva byla doručena správnímu orgánu, ale její důvod, proto soud nevyhověl žádosti žalobce o prověření údaje o odeslání omluvy u doručujícího orgánu.

Jak již bylo uvedeno podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích lze věc projednat v nepřítomnosti obviněného z přestupku jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednávání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Za vadu řízení se pak považuje, pokud věc bude projednána v nepřítomnosti obviněného, který se nedostavil bez náležité omluvy, ale je tady existence důležitého důvodu. Z hlediska nutné součinnosti obviněného z přestupku musí správní orgán při existenci důležitého důvodu zhodnotit závažnost skutečnosti, pro kterou mu obviněný nedoručil náležitou omluvu včas. Na druhou stranu náležitá omluva vždy předpokládá existenci důležitého důvodu. Hodnocení toho, zda se v konkrétním případě jedná o náležitou omluvu, resp. důležitý důvod provádí správní orgán i s ohledem na dosavadní průběh řízení. Proto i důvod, který může být dostatečný pro přeložení prvního ústního jednání, již nemusí být dostatečný i pro jeho další přeložení. Již několikrát soud zmiňoval, že žalobci byly v předvolání sděleny důvody, které lze považovat za omluvitelné. Byl zvláště upozorněn na to, že pracovní vyčerpání, služební cesty a výkon povinností vyplývající z pracovněprávního poměru, mezi tyto nepatří. Přesto žalobce v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí uvedl, že byl na dlouhodobě plánované zahraniční služební cestě. Pokud by šlo o dlouhodobě plánovanou služební cestu, je otázkou proč žalobce tuto okolnost nezmínil při své první omluvě, kde uvedl ostatní termíny své nepřítomnosti v ČR. Soud se ztotožňuje s žalovaným v tom, že frekvence nepřítomnosti žalobce a následných omluv, navozují dojem účelovosti jednání žalobce, ve snaze protahovat řízení. Žalovaný zcela v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, uvedl, že omluvy na neodkladné služební či soukromé záležitosti mohou stěží mít přednost před záležitostmi úředními. Toto pravidlo platí bez ohledu na zastávanou funkci obviněného z přestupku.

Za nedůvodnou považuje soud námitku o tom, že bylo žalobci znemožněno vyjádřit se k úřední osobě, která byla pověřena k rozhodnutí o jeho odvolání. Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že žalobce byl informován, že o jeho odvolání rozhodne Ministerstvo dopravy ČR, měl tedy možnost se informovat ve smyslu ustanovení § 15 odst. 4 správního řádu, podle něhož oprávněná osoba na požádání účastníka řízení sdělí své jméno a další údaje. Lze předpokládat, že pokud by pan Pokorný byl v příbuzenském vztahu se žalobcem, nechal by se z projednání vyloučit. Vzhledem k tomu, že žalobce uvedl i nesprávné jméno Ing. Pokorného, lze souhlasit s posouzením žalovaného, že jde o účelovou námitku.

Soud se ztotožnil s žalovaným i v tom, že neuběhla prekluzivní lhůta k projednání přestupku. Z ustanovení § 20 odst. 2 zákona o přestupcích je zřejmé, že doba od 16. 12. 2008 do 3. 3. 2009, kdy byla věc postoupena správnímu orgánu se do jednoroční prekluzivní lhůty nezapočítává.

K námitce žalobce, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, která podle něj spočívá ve špatném označení odvoláním napadeného rozhodnutí, soud uvádí, že jde o zřejmou nesprávnost, která nezpůsobuje jeho nezákonnost. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný přezkoumal prvostupňové rozhodnutí, které se týkalo žalobce a kterým byl uznán vinným z výše uvedeného přestupku.

Další námitka žalobce směřuje proti tomu, že závěr správního orgánu o vinně žalobce byl založen na míře pravděpodobnosti. K tomu soud uvádí, že žalobce byl uznán vinným z přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, dle § 22 odst. 1 písm. h) zákona o přestupcích, podle něhož se dopustí přestupku ten, kdo porušením zvláštního právního předpisu (zákona o silničním provozu), způsobí dopravní nehodu, při které je jinému ublíženo na zdraví. Zároveň byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 22 odst. 1 písm. i) přestupkového zákona, kterého se osoba dopustí porušením zvláštního právního předpisu (silničního zákona) a způsobí dopravní nehodu, při které je způsobena na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí hmotná škoda převyšující zřejmě částku 100.000,- Kč.

O tom, že při nehodě bylo ublíženo jinému na zdraví svědčí znalecký posudek z oboru zdravotnictví, což ostatně žalobce nepopírá. Žalobce v řízení ani nenamítal, že by škoda způsobená při dopravní nehodě nedosahovala 100.000,- Kč. Jeho argumentace směřuje proti tomu, že nebylo v řízení dostatečně prokázáno, že dopravní nehodu zapříčinil. V této souvislosti poukázal na znalecký posudek. V bodě sedm tohoto posudku se znalec zabýval příčinou vzniku a průběhu nehody z technického hlediska. Nejprve odkázal na bod pět posudku, kde popsal pravděpodobný průběh nehody. Zohlednil zde výpověď svědků, způsob naražení vozidla Ford Fusion, stopy na vozovce i travnatý terén a uzavřel, že v kritickém okamžiku muselo dojít k nárazu pravé přední části vozidla Škoda Octavie do levé zadní části vozidla Ford Fusion. Ve zmíněném bodě sedm znalec Ing. Tůma uvedl varianty nárazu, a to: nedodržení bezpečné vzdálenosti, nedostatečné věnování pozornosti řízení řidičem zadního vozidla Škoda Octavia. Jak poukázal žalobce jako další variantu nárazu znalec uvedl náhlé a neočekávané prudké snížení rychlosti vpředu jedoucího vozidla Ford Fusion. Doplnil však, že tato možnost je méně pravděpodobná, protože v tomto případě by prudce brzdící vozidlo muselo zanechat na suchém živičném povrchu vozovky zřetelné brzdné stopy. Podle názoru soudu závěr učiněný v tomto posudku nevznáší do skutkového děje žádné pochybnosti o průběhu a příčině dopravní nehody. Soud nesouhlasí s názorem žalobce, že znalec nevyloučil jako příčinu nehody náhlou změnu rychlosti před ním jedoucího vozu. Jak bylo výše naznačeno, znalec se zabýval všemi variantami, přičemž tuto možnost způsobení nehody označil za nepravděpodobnou, a to s ohledem na chybějící brzdné stopy na vozovce.

Podle správních orgánů žalobce naplnil skutkovou podstatu uvedených přestupků tím, že porušil ustanovení § 4 písm. a) silničního zákona, podle něhož je každý při účasti na provozu na pozemních komunikacích povinen se chovat ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, aby nepoškozoval životní prostředí ani neohrožoval život zvířat, své chování je povinen přizpůsobit zejména stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, povětrnostním podmínkám, situaci v provozu na pozemních komunikacích, svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu. Žalobci nebylo kladeno za vinu, že by porušil maximální povolenou rychlost, jak žalobce namítal ve své žalobě, ale skutečnost, že nepřizpůsobil jízdu s ohledem na situaci v provozu.

Nesporné je, že správní orgán postupuje v řízení podle § 3 správního řádu tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Na toto ustanovení navazuje § 50 odst. 3 správního řádu, který mu stanovuje povinnost zjistit všechny okolnosti svědčící ve prospěch

i v neprospěch toho, komu se povinnost ukládá. K tomu nutno především upozornit na závěry judikatury, podle níž jakkoliv lze souhlasit s obecnou tezí, že správní orgány jsou povinny samy vyhledávat a opatřovat si důkazy a podklady pro svoje rozhodnutí, nelze z této teze současně dovodit, že i v případě, kdy správní orgány nemají žádné důvodné pochybnosti o skutkových zjištěních a o jejich právním posouzení a ani ze strany účastníků řízení nejsou vzneseny návrhy na další dokazování, jsou povinny pokračovat v pořizování dalších podkladových dokumentů. (například rozsudek NSS ze dne 3. 5. 2007, čj. 2 As 93/2006 - 84, všechna zde cit. rozhodnutí NSS jsou přístupná na www.nssoud.cz).

Z rozhodnutí správního orgánu I. stupně vyplývá, že stěžejním důkazem pro závěry o vině žalobce byl znalecký posudek, s určitým závěrem o příčině dopravní nehody. Jak bylo výše naznačeno žalobci bylo kladeno za vinu, že při řízení vozidla v kritické době nepřizpůsobil své jednání k situaci v provozu. Soud je toho názoru, že vzhledem k hustšímu provozu, který potvrdili všichni svědci dopravní nehody, bylo od žalobce spravedlivé očekávat, aby jízdu přizpůsobil k situaci v provozu, jel ohleduplně a ukázněně.

Soudu je známa judikatura Nejvyššího správního soudu, který opakovaně zdůrazňuje, že zavinění účastníka silničního provozu je nutno posuzovat také s ohledem na tzv. princip omezené důvěry, podle něhož „po účastníkovi silničního provozu nelze spravedlivě požadovat, aby bez dalšího předpokládal možné porušení pravidel tohoto provozu jinými účastníky a aby tomu přizpůsobil svépočinání“ (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 8. 2006, čj. 3 As 24/2005 - 73, resp. rozsudek NSS ze dne 28. 8. 2008, čj. 5 As 32/2008 - 51, dále odkazující na relevantní judikaturu Nejvyššího soudu). Příklad dopravní nehody žalobce se však od situací popsaných v těchto rozsudcích zásadně liší. Dopravní nehoda vyplynula z běžného provozu na silniční komunikaci, kdy řidič vozidla jedoucího před žalobcem jel obvyklým způsobem. Žalobcem ani jinými svědky nebylo tvrzeno, že by nešlo o obvyklou dopravní situaci, se kterou žalobce měl a mohl s ohledem na své osobní poměry a povahu běžného provozu na silničních komunikacích počítat.

Po zhodnocení správního spisu a především úkonů, které byly provedeny ze strany správního orgánu I. stupně, soud se shodl s žalovaným v tom, že z postupu žalobce v přestupkovém řízení, byla zřejmá snaha o zmaření projednání přestupku. Správní orgány postupovaly v souladu s právními předpisy, a proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s.r.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.r.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Přestože byl žalovaný ve věci úspěšný, žádné náklady řízení mu nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23. dubna 2013

JUDr. Miroslava Hrehorová v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Ivana Viterová